

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petítor egyszerű hirdetése 20 fill. Többszörös hirtetésért jutányosabb. Nyitlter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Baj van.

Ha az eperjesi vízvezeték létesítésének viszonytárságos történetére — csak az utolsó pár év alatt — visszatérintünk, arra az eredményre jutunk, hogy a felettes hatóságok nyilvánvaló jóindulattal kezelték ezt a kérdést, a mi különösen abból tűnik ki, hogy még a mostani zilált viszonyok között is minden felterjesztésre meglepően rövid idő alatt megjött a válasz, a mely rendesen kedvező volt s fent egyáltalán semmi akadály nem merült fel a tekintetben, hogy a vízvezeték, mint a közegészségügyre nézve oly rendkívül fontos intézmény, minél előbb elkészíthető legyen.

Sajnos, ugyanezt nem mindig tapasztalta városunk közönsége ide lent. Igaz ugyan, hogy most már — mint a legutolsó közgyűlésen jelentette is a polgármester — megadta a belügyminiszter úgy a kisajátításhoz, mint a kölcsön felvételéhez az engedélyt, de míg eddig eljutottunk, bizony nagy küzdelemben került és sok halogatást tapasztaltunk.

Ezt nyilvánosan kell megállapítanunk, mert így igaz és mert az iratokból kimutatható e tény valódisága.

Felszólaltunk többször e halogatások miatt, a melyeket most különösen ki kell emelnünk, mert miattuk a vízvezeték ügye siralmas állapotba került.

Tény ugyanis, hogy a hosszú ideje tartó ex-lex állapot a pénzpiacz helyzetét kockára tette s megdrágította éppen az utolsó hetekben a pénzt, sőt a város által a nagyobb pénzintézetekhez küldött felhívásra — értesülésünk szerint — két helyről az a válasz érkezett,

hogy a kért kölcsönt nem szavazhatják meg. Nem azért adták ezt a kedvezőtlen feleletet, mintha Eperjes sz. kir. város nem nyújtana elég garanciát, hanem azért, mert a fenforgó váltságos körülmények közt tőküket kölcsönökre nem fordíthatják, hanem kénytelenek a magyar értékpapirokat nagy mennyiségben összevásárolni, kivált külföldön, nehogy azok árfolyama tetemesen leessék s nehogy a magyar pénzpiacz hitele egészen megrendüljön. Saját vagyoni érdekeik mellett tagadhatatlanul hazafias czélok is vezetnek tehát őket s így érthető, ha nagyobb kölcsönműveletekbe most nem bocsátkozhatnak.

Ennélfogva nincs kizárva, hogy egyszerűen nem kapunk törlesztéses kölcsönt, vagy ha kapunk is, annyi feltétlenül bizonyos, hogy ha a vízvezeték előkészítése kellő gyorsasággal történt volna: már hónapokkal előbb felvehette volna a város a kölcsönt, vagy legalább megkötötte volna a szerződést és pedig jelentékeny kedvezőbb feltételek mellett mint most.

Mindebből azt a tanulságot kell levonnia a város vezetőségének, hogy az életbevágó ügyeknek újabban divatba hozott kezelése nem helyes.

Tény ugyanis, hogy nemcsak a rendőség, de a tanács működését is szinte hermetikusan elzárták; oda senki bele nem pillanthat; beszüntették a sajtókönyvet s tilos bárkinek felvilágosítást adni bármilyen ügyről!

Ez így nem mehet tovább, vagy ha igen: a város érdekei szenvednek csorbát.

Eperjesen a közügyek szeretete, a közjó iránt tanúsított önzetlen érdeklődés vezet mindenkit, a ki a helyi sajtó munkásai közé áll; miért nem látják be közügyeink vezetői, hogy

nemes törekvésük inkább támogatandó lenne; miért akarják a nyilvánosság, az ellenőrzés éltető levegőjét kizárni a közélet csarnokaiból? Hígy-jék el, hogy a sajtó megél így is, de a közügyek — alig, vagy érzékeny sebek fogják folytonosan érni.

Nagy igazság van egyébként is abban a magyar, alkotmányos felfogásban, hogy a ki közhatalmat visel, nem korlátlan úr, hanem a királytól kezdve le a községi bíróiig, a néptől, a nemzettől kapta jogkörét s annak ellenőrzése alatt áll.

Tiszta jóindulat vezet most is tollunkat s a harag, ellenszenv távol van tőlünk, a mint hogy mindig az igazság volt a vezérlőcsillagunk. Ennélfogva elismertük mindenkor az érdemet is, örömmel látván több téren a haladást, a mely végre-valahára mutatkozik.

Mikor pedig most baj van a városházán, úgy gondoljuk kötelességünket leghelyesebben teljesíteni, ha a baj orvosserére is rámutatunk. Ez pedig jelenleg csak úgy lehetséges, hogy fel kell venni folyó-számlára, a helybeli pénzpiaczon, a vízvezeték létesítése végett szükséges tőkét, s ha az országos pénzpiacz állapota kedvezőbbre fordul, kell újból törlesztéses kölcsön után nézni. Sőt ez a megoldás mutatkozik a leghelyesebbnek akkor is, ha most kapnánk törlesztéses kölcsönt, mert ezt jelenleg csak magas kamatláb mellett érhetjük el.

A vízvezeték létesítését pedig, a pénzügyi viszonyok javulásáig sem szabad elhalasztani, mert ha 1906-ban nem lesz meg a vízvezeték, bizonyos, hogy nem jutunk hozzá ismét vagy húsz esztendeig. Pedig elég volt már a mizériákból, hiszen most is hastifusz van Eperjesen!

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Halottak napján.

A temetőben most is egyre hull még
A vén akácza sárgult levele.
Hervadó őszszel, pusztulás idején
Hová indulsz te bánat embere?
Merőn tekintesz a vakító éjbe,
Mintha te is keresnél valakit,
Kinek csak árnya lebeg már előtted,
S nem halod többé édes szavait.

Sietve mégy — mint szokás — hálaképen
Hogy meggyútsad halvány kis mécsedet,
Hogy imádkozzál — talpig feketében —
Oda visz téged az emlékezet.

Valami fájó, kínzó gondolat, hogy
Tépi, szaggatja fáradt lelkemet;
A mint sötét éjben, halottak napján
Elmegyek a bús temető mellett.

Látom itt-amott gyászruhás halandók
Könyezve állnak a sírok felett.
— Mily boldogok, kik odalenn nyugosznak,
Álmokat senki sem zavarja meg.

Betérek én is s járok benn szomorún
Meggörnyedve a gyászolók között,
Dúlt, halvány arcczal, égő fájdalommal
Megtörten én is a sírok mögött.
Szár az szemekkel keresem szünetlen
S nem találok porladó hamvait:
Pedig csak árnya lebeg már előttem
S nem — nem halom már édes szavait.

... Felsőhajtok: hát hol, hol van a sírja,
Hisz elsíratam — hová temettem?
Holtak között az élőt nem találok,
El innen, itt hiába keresem.

S megszólal a kápolna harangja,
Suttogva regélnék a virágok...
A síroknál csak néhányan maradnak.
Csendes az utca a merre járok...

Eperjes.

K. Kunos Henrik.

Adalék

a késmárki Thököly-féle várkáporna történelméhez.

Irta dr. Bruckner Győző.

A Thököly-féle várkápornát a kapuján olvasható felirat szerint Thököly István (II.), Thököly Imre apja, renováltatta 1658-ban.

A várkáporna építésének az idejét azonban még nem állapíthattam meg. Valószínűnek látszik, hogy a várkáporna igen régi eredetű. Nemcsak építésének a szerkezete, háromoldalú apszisa, de indirekt krónikás adatok is a mellett bizonyítanak, hogy a várkáporna 1190 körül keletkezhetett. Krónikáink ugyanis említést tesznek arról, hogy III. Béla idejében, 1190-ben, Késmárkon, a vár helyén apácakolostor épült. Természetes, hogy a kolostornál kápolna is volt s noha levéltári kutatásaim alatt erre vonatkozólag határozott adatokat eddig nem sikerült találnom, mégis nagyon valószínűnek tartom, hogy a mai Thököly-féle kápolna, a melyet Thököly István 1658-ban megújított, a régi kápolna helyén épült fel. A várkáporna alakjának csinoságáról és fényes díszítéséről világos képet nyújtott nekünk a

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra
alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, a mely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. — Fő-szétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Eperjesen Bohrandt J. W., Holénia B. és minden jobb gyógyszerár- és fűszerüzletben: kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, a mely kis üvegben is kapható.

Jelen számunkhoz félv melléklet van csatolva.

Culturalis decentralisatio.*

Irta: **Réz Mihály.**

Ha elismerjük, hogy a cultura decentralisatiója művelődésünk magyarságának és művelődésünk intenzívítésének egyaránt követelménye, akkor felsőbb oktatásunk decentralisatióját elsődrendű feladatnak kell elismernünk. A főváros már magában sem alkalmas az élettől elvonuló tudományos munkálkodásra. De különösen nálunk, a hol az egyetemi hallgatók száma (a műegyetem hallgatóin kívül) az ötezret már meghaladta, úgy a szellemi, mint a testi nevelés céljainak ilyen tömegekkel megfelelni nem lehet. Sem a tanító erők, sem az iskolai helyiségek erre nem elégségesek s e nagy szám által elvész az oktatás legnagyobb ereje: a közvetlenség. Ezzel szemben szükségesnek látszik a központosítás megszüntetése, különösen a jogi karon, a hol nincsenek meg azok a tárgyi okok, melyek például az orvosi karon méltán irányadók, ellenben megvannak a vidéknek erre való szervei. A jogacademiák állami támogatása megnövelné a vidék cultur-elemeit. Számosabb hallgatójú jogacademia kiválóbb tudósok ambícióját is kielégíti s a tanítás eszközeivel is jobban felszerelhető. Az anyagilag jól situált tanári kar biztosítja a vidéken is a cultur-elemek társadalmi tekintélyét; érezteti, hogy a tudomány realitás, mely a maga szerveinek positiót tud teremteni. Érezhetővé válik a társadalom gondolkodásában is e tekintélyes culturelemek irányító hatása s e hatásnak a nagyobb számban odagyülekező ifjúság természetes közvetítője. A vidéki színművészet és a sajtó is megéri e nemesítő hatást, mint minden tényező, mert hiszen a culturelemek szükségképeni sajátsága: a felsőbb culturalis igény, minőségben és mennyiségben egyaránt.

Ez okokból kifolyólag művelődésünk magyarsága és intenzívítása azt kívánja, hogy az állam a jogacademiákat a legnagyobb támogatásban részesítse. Szükséges azonban, hogy ez a támogatás olyan legyen, hogy ne csak az állam, hanem a társadalmi tényezők áldozatkészsége is igénybe véssék. Erre nézve legcélszerűbbnek látszik az, ha az állam a jogi karra nézve megszab egy maximumot, melyen túl az egyetemek beiratkozásokat el nem fogadhatnak. E maximumnak végeredményében olyannak kellene lennie, hogy egy tanárra száz hallgatónál több semmiesetre se juthasson; de ezt egyelőre kapcsolatosan kellene megállapítani a jogacademiák fokozatos fejlődésével, a mi ennek folytán rohamosan állana be.

Az egyetemekre való beiratkozás kedvezménye (visszaélések elhárítása végett) elsősorban azok számára tartatnék fenn, kik szülei ott tartózkodása folytán ahhoz a helyhez vannak kötve; másodsorban pedig a kitűnő középsiskolai végzettség jutalma lenne.

E javaslat keresztülvitele folytán természetesen elesnének az egyetemek a tandíjak nagy részétől. Ez az összeg volna éppen az, a mivel az állam a jogacademiák felvirágoztatásához járulna, de ez az összeg nagyon bőven kamatozna azon impulsus által, mely a felekezettek bőkezűségének ama biztos tudat folytán adatnék, hogy az áldozatok árán föntartott jogacademiáknak jövőre

* Mutatvány szerzőnek: *Magyar fajpolitika* című most megjelent művéből. Kapható Kilián Frigyes utóda könyvkereskedésében Budapesten.

késmárki ev. lyceum volt rektora, Bohus György: *Historico Geographica Terrae Scepusiensis* című művében, a melynek kéziratát jelenleg a késmárki ev. lyceum birtokában van. A várkápola II. Thököly Istvánnak köszönte díszítését. Külsője és belseje egyaránt kiváló művészek munkája. Belsejének fénye oly vakító és szemkápráztató, mondja Bohus, hogy párját nem igen találjuk Magyarországon.

Szebbnél-szebb csillárok, márványpadló, aranyozott oltár s művésziesen kifaragott szöszék, gyönyörű fal-festmények, szinte Apelles munkájának tartják és nagy-szerű igen hatásos stuccók ékesítik a várkápola belsejét.

A torony külsője is igen csinos és nagy ízlésről tesz tanúságot, órája és keresztje nem ducatmunka, s a torony egész tetejét drága rézburkolattal vonták be.

Az egész várkápola egyszersmind a híres Thököly-család mauzoleuma is, a mennyiben itt Thököly István kriptát is készítettet. Feleségét Ráthóti Gyulaffi Máriát, Thököly Imre édesanyját, a ki 22 éves korában torok-bajban halt el, a várkápola belsejében temettette el. A sír-felirat még jelenleg is olvasható.

A várkápola egész története a legszorosabb kapcsolatban áll magának a várnak a történelmével. Jelenleg, mielőtt még elkészítem és közrebocsátom a Thököly-féle vár monografiáját, vázlatosan bemutatom a várkápola történelmét, főleg azon szempontból, hogy kinek a tulajdonát képezheti a várkápola: Késmárk sz. kir. városáé, avagy a késmárki kath. egyházé.

E felvetett jogi kérdésnek eldöntése már annyiban is fontos és sürgős, a mennyiben Thököly Imre ham-

biztosan nagyszámú hallgatósága lesz. Midőn ekkép az egyetemektől csak az a főleg vonatnék el, melynek culturalis földolgozására képtelenek, e rendszabály által nemcsak ezen elemek intenzív kiművelése lenne biztosítva, hanem a felekezeti áldozatkészségre való appellálással egészen új és igen jelentékeny erőforrások nyílnának meg. Az állam által nyújtott hozzájárulás tisztán pénzbőlileg is behozná kétszeresét. Örülhetnénk, ha ilyen productív lenne minden befektetés.

Természetesen kell találnunk, hogyha egy államnak minden életviszonyra megvannak a maga szervei és kiadásai, akkor a nemzetiségi kérdésre, mely életkérdés, kivételt tenni nem lehet. Megvannak az állam védelmének kiadásai és szervei, megvan a hadsereg és a hadügyi kiadások, pedig ezeknek szükségképeni alakulása — viszonyaink között — az állami integritás rovására megy. De oly parancsoló a védelem szüksége, hogy minden más szempontot háttérbe szorít. Meg kell tehát lennie a védelem eszközeinek a nemzetiségi veszedelemmel szemben is. E védelem eszközei önállóságunknak is legerősebb alapjai.

Ha magyar vidéken levő jogacademiák földadata az, hogy a kulturát a vidéken is intenzív téve, annak inspiráló hatása alatt tevékenységre ösztönözzék s megszólaltassák a magyar geniust s ezáltal megadják művelődésünknek a magyar jelleget: szükséges aziránt is gondoskodni, hogy e magyar jellegű cultura éreztesse nemzetiségét terennumon is olvasztó hatását.

Éreztetni fogja a magyar tudományban, művészetben, társadalmunk culturalis érettségében, de éreztetnie kell intézményes formában is.

E cél egy jogacademiának valamely nemzetiségi városban való felállításával lényegesen előmozdítatik. Ha tekintetbe vesszük, hogy a budapesti egyetemen az 1903. év első felében 173,000 kor. tandíj engedtetett el, fogalmunk lehet róla, hogy csak a jogi-kari tandíjmenteseknek ez academiára való kényszerítése milyen nagy jelentőséggel bírna. Egy komolyabb törekvésű korszak ifjúsága ez academia magyar jellegének megővéséről majd gondoskodik s a magyar hallgatóknak kényszerítés által való odagyűjtése akkor majd szükségételen.

Éreztetnie kell a nemzetiségi társadalomnak a magyar culturelemek erővel teljes actióját. Éreztetnie kell a társadalmi élet minden viszonyaiban jelenlétét a magyar állameszme méltó képviselőinek.

Szükséges, hogy nemzetiségi elzárkózottságunkban a magyarságot éppen a cultura rokonszenves és imponáló alakjában ismerjük meg és tanuljuk meg becsülni. Ennek a kulturának ebben az országban mindent át kell hatnia.

Németország kisajátítja a nemzetiségi birtokokat. Nekünk a nemzetiségi kulturát kell kisajátítanunk.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A magyar-irodalmi szakválasztmány november 8-iki felolvasó-estélyének m ű s o r a :

1. Szavaltat. Előadja *Fáragó József* úr.
2. Felolvasás. (Novella.) Irta és felolvassa *Cseugey Gusztáv* úr.

A felolvasóestélyeket d. u. 6 órakor a *kisteremben* tartjuk meg.

vainak a hazahozatala nem késbetik már soká s így a hamvak elhelyezésének a legméltóbb helyéről is kell gondoskodnunk. A kormánytól kiküldött bizottság a Thököly-hamvak elhelyezésére legmegfelelőbb helynek a késmárki várkápola alá találta. De miután ez jelenleg r. kath. kezében van, Thököly végrendelete értelmében hamvai oda el nem helyezhetők. Történeti feladatunk tartottam már most kikutatni és eredeti hiteles oklevelek alapján kimutatni, hogy a késmárki Thököly-féle várkápola mindig Késmárk sz. kir. városáé volt. Tekintettel arra, hogy városi birtok el nem évülhet, természetes, hogy a várkápola feletti rendelkezési jog jelenleg is a várost illeti meg.

De térjünk vissza a történelem fonálához.

II. Thököly István birtokainak elkobzása után a város 1688-ban elküldi Pozsonyba Nikázy Márton, a ki arra hivatkozik, hogy a város megkapta azon királyi ígéretet, hogyha a vár a hozzátartozandóságokkal valaha a királyi fiskusra szállna, akkor a város visszaválthatja a várat a váruralommal együtt.

De I. Lipót nem tartotta meg ígéretét. A városnak ugyan sok kedvezményt nyújtott (harminczad, bormérés, birtokviszony rendezése, halasztavak), de a várat mégis csak eladta és pedig Rueber Ferdinánd grófnak 113,604 rhenus forintért.

Az új várúr a régi Thököly-féle jogokat akarta gyakorolni, jóllehet tudhatta, hogy a város I. Lipóttól igen nevezetes privilegiumokat kapott. A város természetesen óvat emelt Rueber jogtalanságaival szemben s így igen ellenséges viszony fejlődött a város és Rueber

A Kör népszerű, ismeretterjesztő előadásainak sorrendje a következő

1905. nov. 12.: A gyümölcs művelése és értékesítése (képekkel); felolvassa dr. E. Nagy Olivér.

• nov. 26.: A tüdővész (képekkel), — felolvassa *Varvasovszky János*.

• decz. 10.: Az alkoholizmusról (képekkel); felolvassa dr. *Wallentini Samu*.

1906. jan. 14.: Ipari gépekről (képekkel); felolvassa *Dobias Ede*.

• jan. 28.: A szívbetegekről (képekkel); felolvassa dr. *Csatary Ágost*.

• febr. 11.: A hajózás (képekkel); felolvassa *Lévay István*.

Ez előadások minden felnőtt nő és férfi számára díjtalanok és mindenkor délután 5 órakor kezdődnek.

A Kör estélyei:

Nov. 15. . . zeneestély.	Jan. 31. . . zeneestély.
• 22. . . felolvasóestély.	Febr. 7. . . felolvasóestély.
• 29. . . zeneestély.	• 14. . . zeneestély.
Decz. 6. . . felolvasóestély.	• 21. . . felolvasóestély.
• 13. . . zeneestély.	• 28. . . zeneestély.
Jan. 10. . . felolvasóestély.	Márcz. 7. . . felolvasóestély.
• 17. . . zeneestély.	• 14. . . zeneestély.
• 24. . . felolvasóestély.	

A Kör bártfavidéki népnevelési választmánya október 25-ikén dr. Vas Antal elnöklete alatt gyűlést tartott, a melynek tárgya a választmány ezidei programjának megbeszélése volt. Az ismeretterjesztő előadásokat a választmány ezidén is meg fogja tartani, változatos, a művelődés különböző ágaiból vett tárgysorozattal. Az előadások vagy a gimnázium tornatermében, vagy a városi színház-teremben lesznek és november hónapban kezdődnek.

A Kör bártfavidéki népnevelési választmánya november 1-jén délelőtt 11 órakor tartotta rendezévi közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő volt: 1. Titkár jelentése a választmány múlt évi működéséről. 2. A népkönyvtár-vizsgáló bizottság okt. 24-ikén tartott értekezletéről felvett jegyzőkönyv bemutatása. 3. Az estély-rendező bizottság okt. 25-ikén tartott értekezletéről felvett jegyzőkönyv bemutatása és tárgyalása. 4. A pénztáros jelentése és jövő évi költségvetése. Számadások megvizsgálása. 5. A bártfai múzeum felügyeleti ügyének tárgyalása. 6. Esetleges indítványok.

SZÍNHÁZ.

A színházi szezon elérte már a delelő-pontját. De azok a remények, melyek a közönség odaadóbb érdeklődéséről, közönyének szertefoszlásáról beszéltek, nem váltak be. Egy-egy jól látogatott előadás csak éppen arra jó, hogy az ellentét a másnapi kongó ürességgel szemben még nagyobb legyen. Hej, ha minden este olyan nagy számban jelennek meg a közönség, mint például «A koldusdiák» szombati előadásán, akkor mi is követelhetnők teljes joggal, hogy minden előadás olyan kerekded legyen, mint éppen ez. De így! Nincs jogunk igényeinkkel felülemelkedni azon a határon, melyet a színművészet pártolásának mérvével önmagunk szabtuk meg.

Szombaton Millöcker hírneves operettje «A koldusdiák» került színre. A közönséget a régi, kedves darab be-

között. De utoljára Rueber is megúnta az örökös viszályt és túl akart adni a váron s a magyar kanczellária közvetítésével ajánlatot tett a városnak a vár megvételére.

A tárgyalásokra elküldték Késmárkról Kray Jakab notáriust Bécsbe 1700-ban. A Rueber-örökösök részéről megjelent Traun gróf és Windischgrätz.

Kray Jakab a császári udvari kamara előtt kijelenté, hogy Késmárk sz. kir. városa hajlandóságot mutat a vár megvételére, annyival is inkább, mert a vár a vár-falakon belül fekszik, a hol azelött polgárházak állottak.

Kray ezen tárgyalásokról részletes naplót készített és ezen naplót megtaláltam a késmárki városi titkos levéltár XII. fasciculusában.

A szerződés 1701 április hó 27-ikén el is készült. E szerződés értelmében a Rueber-család örökösai visszadják a várat a fiskusnak nem 113,604, hanem csak 100,000 frtért, mert a régi Thököly-féle jogokból és birtokokból egyesek már a város kezére jutottak. E 100,000 frtból a kamara magára vállalt 20,000 frtot, a mit esetleg Buda mellett fekvő birtokokkal egyenlít ki. Késmárk sz. kir. város pedig 80,000 frtot fizet és pedig 20,000 frtot azonnal, 10,000 frtot ez év Keresztelő-Szent-János napjáig, 1702-ben 15,000, 1703-ban 10,000, 1704-ben 7500, ugyanannyit 1705-ben és 1706-ban 10,000 frtot. Az 50,000 frt kifizetéséig a Rueber-család örökösai megtartják a várkápola, a magtárt és az új istállót, a mely a váron kívül a régi istálló mellett van.

Az eredeti szerződést a szerződő felek hiteles aláírásával és pecséttel ellátva megtaláltam a késmárki városi titkos levéltár XI. fasc. 287. sz. alatt.

csalogatta a s a zúfolt ház volt. Ugyanis színház műve a vendégműv történt. A ki a ki kiváló ritka az a pri a kár, hogy érteni. Ebben hatjuk eléje bámulatosan kedvencztől herczeg volt nünk *Tisztán* megnevezett is mint Bogur mint Enteric szott és éneke a másik kold álló, jó előad

Vasárnap helyárrakkal Winkle» kert

Vasárnap

venítették fel régiókban vo csodálni, ha s kihagyásokka nyirbálni — se farka. Mé értelme van

a notárius B ban mondoga is sütyednek!

Tisztán Miks borította ki

— fogyván a már a nagy

Várad Már szerepében

kis szerepbe

Hétfőn is osztásban a kisasszony s fel. Szép éne

Kedden megiehetőse

Szerdán koldusdiák»

Csütörtő írónak, «Ifj

először. A r nagy közör nehékes m

dramaibb. nünk, ki Lu

A szerz

polna váro

50,000 frto

1703. á

dést és priv

jogokat, fel

Tehát I

az 50,000

marad, de

akkor azot

Az 170

szerződés é

volna fizet

pénzhiány

tást kér é

levő levele

a halasztás

1706 h

teljes össze

nyugtáv

összeg kifí

hatnak, ho

váruradalo

a titkos le

csalogatta a színházba. És meg volt a hihetetlen dolog: a zúfolt ház Az előadásnak különös érdekessége is volt. Ugyanis Laura szerepét *Kerényi Adél*, a szegedi színház művésznője adta, mint vendég. Úgy tudjuk, a vendégművésznőnek felléptetése szerződöttes céljából történt. A közönség szimpatikusan fogadta a vendéget, a ki kiváló énekesnőnek mutatkozott. Pedig ma már ritka az a primadonna, a ki — énekelni is tud. Csak az a kár, hogy énekének a szövegét nem lehet kellőleg érteni. Ebben a tekintetben követendő példaként állíthatjuk eléje *Harkányi Gizellát*, kinek kiejtése valóban bámulatosan tiszta. A czímszerepben a közönség régi kedvencét: *Harkányi Gizellát* látta, ki igen helyre egy herceg volt. A férfiak közül különösen ki keil emelnünk *Tisztai Miksát*, kinek Ollendorf ezredese gyakran megneveztette a közönséget. Jó alak volt *Tihanyi Vilmos* is mint Bogumil Malahovszky zenegróf és *Szöregyi Gyula* mint Enterich tömlöczmester. Elismerésre méltóan játszott és énekel *Váradai Márton* is, a ki Jan Janiczkyt, a másik koldusdiákot adta. A közönség egy kellő módon álló, jó előadás emlékével távozott a színházból.

Vasárnap délután ifjúsági előadás gyanánt, félélyárakkal Planquette bájos operettje: «Ripp van Winkle» került színre.

Vasárnap este a jó, öreg «Peleskei nótárius»-t elevenítették fel. A ház kongott és csak a magasabb régiókban volt némileg látogatott. Nem lehet tehát csodálni, ha színészeink is a karzatnak játszottak, bő kihagyásokkal. Irodalomtörténeti műveket így megnyirbálni — barbarizmus. Az egésznek nem volt se füle, se farka. Mért nem működött a sülyesztő? Avagy mi értelme van annak, hogy az Othello-jelenetben odaáll a nótárius Baczur Gazsival a színpad közepére és nagyban mondogatják: sülyedünk, sülyedünk. Pedig dehogyan sülyednek! És végül — mégis kímásznak a sülyölyukon. *Tisztai Miksa* elég jó peleskei nótárius volt, bár nem domborította ki kellőleg a szövegnek olyan részeit, melyek — fogyván a latinság — kellő hangsúlyozás nélkül ma már a nagyközönség előtt nehezen érthetők. Jó volt *Váradai Márton* mint Baczur Gazi. A gécsi boszorkány szerepében jó alakítást nyújtott *Szilágyiné*. A Fanny kis szerepében kedvesen mozgott *Radnai Zsuzska*.

Hétfőn ismét «János vitéz» került színre. A szereposztásban az volt a változás, hogy a francia királykisasszony szerepében ez alkalommal *Kerényi Adél* lépett fel. Szép énekével ez alkalommal is zajos tapsokat aratott.

Kedden «A három Ajax» került másodszer színre, meglehetősen üres ház előtt.

Szerdán nagy sikerrel másodszer játszották «A koldusdiák»-ot *Kerényi Adél* felléptével.

Csütörtökön Capus Alfrédnek, a hírneves francia írónak, «Ifjúságunk» című színművét játszották, itt először. A mai társadalomból vett tárgyú darabot nem nagy közönség nézte végig. A két első felvonás kissé nehézkes menetű; ellenben a két utolsó vonzóbb és drámaibb. Elsősorban *Radnai Zsuzskát* kell kiemelnünk, ki Lucienne szerepében igen természetes és kedves

A szerződés ezen passzusa szerint tehát a várkapolna városi birtok, feltéve, hogyha a város kifizeti az 50,000 frtot.

1703. ápr. 29-ikén I. Lipót jóváhagyja ezt a szerződést és privilegialis oklevélben megerősíti az eddigi városi jogokat, felemlíti továbbá a szerződés összes pontjait is.

Tehát I. Lipót is elismeri, hogy a várkapolna egyelőre az 50,000 frt törlesztéséig a Rueber-örökösök kezén marad, de mihelyst törleszti a város ezt az összeget, akkor azonnal a vár birtokába jut.

Az 1701-ben megkötött és 1703-ban megerősített szerződés értelmében a városnak 1706-ban már ki kellett volna fizetnie az egész összeget. Sok nyomorúság és pénzhány miatt nem tehetette ezt, újabb és újabb halasztást kér és a Rueber örökösök a XII. fasciculusban levő levelek tanúsága szerint újra meg újra meg is adják a halasztást.

1706 helyett a város csak 1717-ben fizette ki a teljes összeget — 80,000 frtot. Az erről szóló eredeti nyugtatványt, valamint azon nyilatkozatot, hogy az összeg kifizetése után a Rueber-család örökösői oda-hatnak, hogy a város már most minél előbb a vár és váruradalom teljes birtokába lépjen, szintén megtaláltam a titkos levéltár XII. fasciculus 348. és 349. sz. alatt.

(Vége köv.)

alakítást nyújtott. *Jászai Olga* Briant Heléna szerepét elegánsan és figyelemmel játszotta; említést érdemelnek szép öltözékei is. *Tihanyi* mint Briant Lucian, és *Szöregyi* mint Chartier, jók voltak. *Dévai Boriska*, mint Alic de Bernac, igyekezett tanúsított; javára válnék azonban, ha kevésbé gyorsan beszélné.

Pénteken a «János vitéz» daljáték került színre zúfolt ház előtt. A czímszerepben *Harkányi Gizella* tűnt ki, ezúttal is megnyervén a közönség tetszését csengő énekével és szép játékaival. Kivüle említést érdemel *Kerényi Adél*, ki a királyleány szerepét pompás hangon énekelte s általános tetszést aratott. *Szöregyi Bagó* trombitást jól alakította. *Kállai Kornélia* mint Iluska, szépen énekel.

*Szombat*on Fényes Samu új színművét «Bacsányi»-t adta elő a társulat.

Heti műsor. *Vasárnap* d. u. «János vitéz», este «Az ördög bibliája»; *hétfőn* «Koldusdiák»; *kedden* «Bacsányi»; *szerdán* *Tisztai Miksa* jutalmául «Cornellei harangok»; *csütörtökön* «Boszorkány»; *pénteken* «Hajdúk hadnagya»; *szombat*on «A csöppség».

A sablon halála Fővárosi és vidéki színtársulatoknál kopott sablon, hogy halottak napján «A molnár és gyermeke» című régi és végleg elavult darabot adják. Az eperjesi színház szakított a sablonnal, mikor halottak napjának estéjén «A koldusdiák» című bájos operettet adta.

HIREK.

— **Abaúj-Tornavármegye és Kassa város főispánját,** *Péchy Zsigmond*ot a király saját kérelmére ettől az állásától felmentette és neki buzgó szolgálatai elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Új altábornagy.** A király *Microys* Vilmos lovag vezérőrnagyot, a 15-ik gyalog-hadosztály parancsnokát altábornaggyá nevezte ki.

— **Új főispán.** A király *Abaúj-Tornavármegye* és *Kassa* sz. kir. város főispánjává gróf *Pongrács* Ferenc cs. és kir. kamarást nevezte ki

— **Új őrnagy.** A király *Horák* Hugó 13. sz. hadosztály-tüzérezredbeli I. oszt. századost őrnaggyá nevezte ki.

— **Kinevezések a 18. hadosztály-tüzérezrednél.** A király *Hofmann* Oszkár 18. hadosztály-tüzérezredbeli II. oszt. századost I. oszt. századossá, *Hasselberger* Ferenc 40. sz. hadoszt. -tüzérezredbeli hadnagyot a 18. hadoszt. -tüzérezredhez főhadnaggyá nevezte ki.

— **Katonai kinevezések.** A király *Schweighofer* Imre 8. sz. tábori vadász-zászlóaljbeli I. oszt. századost a 67. sz. gyalogezredhez őrnaggyá, *Konecni* Lipót, *Ružička* Jenő 67. gy. -ezredbeli főhadnagyokat II. oszt. századosokká, *Bründl* János, *Wölfel* Sándor, svabóczi és tótfalusi *Sváby* Rezső 67. gy. -ezredbeli hadnagyokat főhadnagyokká, *Jetel* Szaniszló, *Friedrich* Alfréd 67. sz. gy. -ezredbeli hadapród-tiszthelyetteseket hadnagyokká nevezte ki.

— **Kinevezések a honvédségnél.** A király I. oszt. századossá nevezte ki *Gönczy* György kassai 9. honvédezredbeli II. oszt. századost, *Kollár* Károly pécsi 19-ik honvéd-gyalogezredbeli II. oszt. századost a kassai 9-ik honvéd-gyalogezredhez, *Stessel* Ernő kassai 9. honvéd-gyalogezredbeli II. oszt. századost a verseczi 7. honvéd-gyalogezredhez; továbbá II. oszt. századosokká a következő főhadnagyokat: *Demeter* Armándot a trencsényi 15. honvéd-gyalogezredtől a kassai 9. honvéd-gyalogezredhez, *Botka* Dezsőt a kassai 9. honvéd-gyalogezrednél, *Géczy* Edét a kassai 9. honvéd-gyalogezredtől a kolozsvári 21. honvéd-gyalogezredhez, késmárki *Trompeter* Eleket a kassai 9. honvéd-gyalogezrednél; főhadnaggyá *Megay* Ernő kassai 9. honvéd-gyalogezredbeli hadnagyot; hadnagyokká: *Wittmann* Nándor, *Fleckenstein* Kamilló, *Simonovszky* Jenő, *Esztel* József, *Háry* Ede, *Stuller* Lajos, *Mikes* Vilmos, *Stekker* Dezső kassai 9. honvéd-gyalogezredbeli hadapród-tiszthelyetteseket.

— **Katonai hírek.** *Blaha* Ottokár cs. és kir. 67-ik gyalogezredbeli hadnagyot a 20. gyalogezredhez helyezték át.

— **Áthelyezés.** *Dorninger* Hugó cs. és kir. 18-ik hadosztályezredbeli főhadnagyot a temesvári 7. hadtest-tüzérezredhez helyezték át. *Dorninger* főhadnagyban

társadalmunk egyik rokonszenves tagját veszítjük el, ki a Sárosvármegyei Lótenyésztest és Lóversenyeket Pártoló Egyesület falkavadász-társaságában mint «falkár» fardaságot nem kimélve, buzgólkodott a rendezett vadászatok körül. A falkavadász-társaság — mint értesülünk — búcsú-vacsorát rendez a távozó főhadnagy tiszteletére.

— **Új szentszéki ülnök.** A kassai r. kath. püspök *Wick* Béla eperjesi kir. kath. főgimnáziumi vallástanárt szentszéki ülnökké nevezte ki.

— **Kinevezés.** A magy. kir. igazságügyminiszter *Blumenfeld* Tivadar bártnai kir. járásbírói díjnokot az eperjesi kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** *Hann* Ferdinánd, a kassa-oderbergi vasút mérnökét, Eperjesről Iglóra helyezték át.

— **Hymen.** *Amster* Simon eperjesi kereskedő eljegyezte *Edelmann* Rózsikát Orlórról.

— **Halálozások.** *Teörös* Róbert, özv. Teörös Józsefné szül. Czapkay Ilona 15 éves fia, Eperjesen, okt. 29-ik napján, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése okt. 31-ikén délután 4 órakor volt a r. kath. egyház szertartásai szerint.

Lamos Román pósfalvi plébános november 1-jén életének 69., áldozásának 41. évében elhunyt. Temetése november 3-ikán volt.

Kovalicsky Mihályné szül. Habina Antónia, életének 64. évében Eperjesen elhunyt. Temetése ma vasárnap délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor lesz a gör. kath. egyház szertartása szerint a Felső-kört 19/c. számú házból. Az elhunytban Magyar József városi főjegyző anyósát gyászolja.

— **Új ügyvéd.** Dr. *Dvorcsák* József ügyvéd — a ki hosszabb ideig dr. Glück Jónás bártnai ügyvédnél volt joggyakorlaton — Bártán irodát nyitott.

— **Kegydíj-adományozás.** Ő cs. és ap. kir. felsége özv. *Noszticziusné* szül. *Tóth* Valéria helybeli lakosnő részére évi 600 kor. kegydíjat adományozott.

— **A szvidniki járásbíróóság új neve.** Az igazságügyi miniszter rendelete értelmében az eperjesi kir. törvényszékhez tartozó «szvidniki» járásbíróóság elnevezése ezentúl «felsővízközi» kir. járásbíróóság lesz.

— **Thököly hamvai ügyében** újabb fordulat állott be, a mennyiben a Műemlékek Országos Bizottsága kiküldötte *Schulek* János műépítész, hogy az eperjesi ág. h. ev. templomot tekintse meg és építészeti szempontból mondjon róla szakvéleményt. *Schulek* János ezekben a napokban érkezik Eperjesre.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a Kisszebeni Vadásztársaság alapszabályait f. é. 66,900. sz. alatti intézkedésével jóváhagyta.

— **Közebed.** A Sárosvármegyei r. k. Népmelvelők Egyesületének nov. 6-ikán tartandó közgyűlésén dr. *Fischer-Colbrie* Ágoston segédpüspök is megjelenik. Ez alkalomból, a közgyűlés után, az eperjesi Rákóczi Kath. Körben közebed lesz, a melyen a püspök is részt vesz.

— **A budapesti ág. h. ev. egyházmegye főesperesi állása** *Bachát* Dániel püspökké választása folytán megüresedett. Az egyházmegye egyes egyházközségei most *Scholtz* Gusztáv Adolf budai lelkész választották meg az egyházi elnökségre. *Scholtz* Gusztáv Adolf eperjesi ember, városunkban született 1842. augusztus 1-jén. Az elemi és középiskolát is itt végezte. És ugyancsak itt hallgatta a mi Kollégiumunkban a teológiát is. 1865-ben tette le *Scholtz* Gusztáv Máday Károly szuperintendens alatt a hitjelölti vizsgát. Azután pedig külföldre ment.

— **A segédpüspök bérmautja.** Dr. *Fischer-Colbrie* Á. segédpüspök bérmautján okt. 23-ikán Zsebfalváról *Pulszky* Géza és *Zaborovszky* Béla eperjesi plébános kíséretében Nagysárostra érkezett, a hol a községi előljáróság élén *Egerer* főszolgabíró fogadta. *Lenz* Emma iskolásleány üdvözlő versike kapcsán virágcsokrot nyújtott át a püspöknek, a ki huszonnégy tagú bandériumtól kísérvé, három diadalkapun keresztül vonult a templomba, a hol 800 egyént bérmaut meg. A püspök *Kleinovszky* Antal címz. kanonok vendége volt, a ki okt. 24-ikén fényes ebédet adott a vendég tiszteletére. A püspök délután Ternyére folytatta útját.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. *Propper* Adolfné úrnő Erzsébet-árvaházunk javára 20 koronát volt szives adományozni. Ezen kegyeletes adományért legbensőbb háláját fejezi ki a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet. Eperjes, 1905. okt. 31. *Tahy* Józsefné, elnök; dr. *Flórián* Károly, titkár; *Kösch* Árpád, pénztáros.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-

nál, úgy mint

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellems szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

— Az Izr. Nőegylet legutóbbi közgyűlésén egy-letai alelnökké *Schwarz* Árminnét, népkonyvai elnöké *Glasner* Mórnt választották.

— Halottak napjának előestéjén a Joghallgatók Testülete kegyeletes gyászünnepeket rendezett a temetőben, szép jelét adva az elhunytak iránti hálaérzetének. *Meliöriss* Béla strójánál *Bucsegh* Kálmán mondott emlékbeszédet, a mit az elhunyt nagyatyja megindult hangon köszönt meg. *Sarudy* Vilmos fölött *Mauks* Sándor beszélt, *Csupka* Andrásnál *Szmerkovszky* Béla *Hasslinszky* Frigyesnél *Horváth* Béla, *Vandrák* Andrásnál *Mikler* Lajos, *Herfurtl* Józsefnél *Münnich* Kálmán, *Keszler* Béla joghallgatónál *Dorner* Emil (ugyanitt az alkalmi kar *Balogh* István vezetése alatt énekelt), *Hrabcsák* Géza joghallgatónál *Mauks* Sándor. A tartalmas, szép és megindító emlékbeszédeket nagyszámú közönség hallgatta végig.

— Hajtódadászat. Az Eperjesi Vadásztársaság ma, november 5-ikén a Kerekerdőben hajtódadászatot rendez. A vadászat iránt nagy az érdeklődés, mert a Kerekerdő a társaság legjobb vadászterülete, a hol évente mindössze háromszor-négyszer vadásznak. A vadászok reggeli 8 órakor gyűlekeztek a kerülő-háznál.

— Tífusz Nagysároson. E napokban azt híresztelték, hogy Nagysárosban tífuszjárvány dühöng. Arról értesülünk most, hogy Nagysároson csak egyetlen egy tífuszbeteg van és az is gyógyulóban.

— A Sárosvármegyei Jótékony Nőegyesület igazgató-választmánya nov. 2-ikén ülést tartott, melyen *Tahy* Józsefné elnök, valamint *Kösch* Árpádné alelnök akadályoztatása folytán özv. *Szénássy* Sándorné elnököt, ki kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Lakner* Árpád dr.-nak, ki az egyesületnek hosszú éveken át orvosa volt, az elhunytáról. Az igazgató-választmány dr. *Lakner* Árpád hervadhatatlan érdemeit jegyző-könyvileg örököltte meg. Az igazgató-választmány kiosztotta az alkalommal a gyűjtő-könyvecskéket. Majd tudomásul vették az időközben szükségessé vált új felvételeket, melyeket az igazgató-választmány utólagos jóváhagyása reményében az elnökség eszközölt. Így jóváhagyták *Sárpataky* György, *Saunichics* Mária és *Bortnyak* Erzsébet felvételét. Felvették továbbá Sárosvármegye alispánjának kijelölése alapján: *Bacsinszky* István, héthársi illetőségű árvát. Tárgyalták ezután a számvizsgáló-bizottságnak az 1904. évi számadásokra vonatkozó jelentését és ezzel kapcsolatban *Kösch* Árpád egyesületi pénztárosnak lelkes buzgalmaért hálás köszönetet szavaztak. Majd szóba került dr. *Florján* Károly titkárnak lemondó levele. Az igazgató-választmány sajnálattal vette tudomásul titkárnak ezt a lemondó szándékát, melyet elfoglaltságával indokolt meg, és azt — eddigi szolgálatainak elismerése mellett — tudomásul vette. A titkári teendők ellátására az igazgató-választmány *Oszwald* Károlyt kérte fel egyhangú lelkesedéssel.

— Erős, egészséges gyermeket nevelni minden anya egyedüli célja, s ezt eléri, ha gyermekét a serdülő korig csukamájolajjal táplálja. E célra legjobb a *Zoltán-féle csukamájolaj*, melynek se rossz íze, se szaga nincs s a gyermekek nagyon szívesen veszik. Üvege 2 kor. a helybeli gyógyszerárakban.

— Gazdasági cselédek és munkások jutalmazása. A földművelési miniszter — azon célból, hogy elismerésre méltó kiválóság megjutalmazása révén serkentő példát nyújtson — a gazdasági cselédeknek és munkásoknak ez évben is hajlandó törvényhatóságunkban két olyan gazdasági cselédnek, a ki becsületes és hűséges szolgálattal hosszabb időt töltött egy munkaadónál, és egy olyan gazdasági munkásnak, a ki megbízhatósága, szorgalmas, józan viselkedése által munkatársai közül kitűnik, egyenként ötven koronáig terjedő pénzbeli jutalmat utalványozni, mely jutalom az illetők részére kiállítandó elismerő-oklevéllel együtt megfelelő ünnepélyes módon lesz annak idején átadva. A kik e jutalomra igényt tartanak, ez iránti kérelmüket november hó végéig a vármegye alispánjánál, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesületnél, avagy közvetlenül a vármegye főispánjánál nyújthatják be.

— Modern hirdetési iroda. Úgy a bel-földön, mint a külföldön előnyösen ismerik az *Általános Tudósító* hirdetési osztályát (tulajdonos *Leopold* Gyula szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek e megbízható iroda útján eszközlik az összes reklámjaikat, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmúlhatatlan pontossággal teljesítik az összes megbízásokat. *Leopold* Gyula szorgalma, leleményessége és agilitása megteremtette a gyümölcsét, a mennyiben hirdető irodája

ma a legnagyobb Budapestben, sőt — mint értesülünk — most ismét tetemesen megnagyobbította vállalatát és azt Erzsébet-körút 41. szám alá helyezte.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említesre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József-keserűvizet*.

— A XVII-ik m. kir. Osztálysorsjáték hivatalos játékterve, mely szerint annak első húzása már november 23. és 24-ikén lesz, megjelent. Ezen nagyszabású osztálysorsjáték tervezete minden tekintetben a régi maradt, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az a közönség igényeinek minden tekintetben megfelel. Magyarországon alig van helység, hol Fortuna istenasszony ezen sorsjáték résztvevőinek kegyéből, főnyeremény alakjában, ne juttatott volna. A m. kir. szab. Osztálysorsjáték, fennállása óta már sok ezer ember jutott vagyonhoz és jóléthez, mert a lefolyt tizenhat sorsjátékon át tényleg körülbelül 230 millió kor. fizetett ki kisebb-nagyobb nyereményekért. Az által. hogy a sorsjáték 6 osztályra van beosztva és az egyes osztályok betétei körülbelül hónaponta fizethetők és hogy a sorsjegyek nemcsak egész, hanem $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{8}$ részekben is kaphatók, lehetővé teszik mindenkinek, még szerény viszonyok mellett is, e játékban való részvételt.

Minden háziasszony
búszkossága ajó kává.

**Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávénak**

egyetlen háztartásban sem
volna szabad több hiányoz-
nia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kér-
jük a "KATHEINER" névvel.

Felelős szerkesztő: **Dr. Raffay Ferencz.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTÉR.
REISZ ETEKA
KÁHÁN SÁMUEL
EPERJES JEGYESEK. T-BERCZEL.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik felejtethetlen *Róbert* fiannak elhunytá alkalmával részvétérzésük nyilvánításával mély gyászomat enyhíteni igyekeztek, ez úton mondok hálás köszönetet.
Eperjesen, 1905. nov. 4.
Özv. *Teörös Józsefné*
szül. *Czapkay Ilona.*

MATTONI-FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás
Salvator

kitünő sikerrel használtatik
**vese, húgyhólyag és köszvény-
bántalmak ellen. húgydara és vizeleti
nehézségeknél, a cukros húgyárnál,
továbbá a légző és emésztési szervek
hurutainál.**

Húgyhajtó hatásu.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diätetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A *Salvator* forrás igazgatója Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

$\frac{1}{2}$ literes palaczk	32 fillér
$\frac{3}{4}$ " " "	40 " "
$\frac{1}{1}$ " " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti <i>Salvator</i> -palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:		
$\frac{1}{2}$ literes palaczk	6 fillér
$\frac{3}{4}$ " " "	7 " "
$\frac{1}{1}$ " " "	8 " "

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bémmentesen küldünk egy próbát a *Coza-por*-ból. Kávé, tea, étel- vagy szeszitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A *Coza-por* többet ér, mint a világ minden szobeszele a tartósodásról, mert csodálatos ellen-szenvensté teszi az iszákosságot a szesz-ital. A *Coza* oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

A *Coza* a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény- és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencsés-hez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet — mely a *Coza-por* tulajdonosa — mindazoknak, kik kívánják, egy próbát küld és egy köszönőírásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatá-sárról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártal-matlan.

INGYEN PRÓBA 386. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. tnek. (Levelek 26 fill., leveles-ülapok 10 fillérel bémmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 386.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

K & C POPOFF
a legjobb TEA a világon.

Ügyelni kell az eredeti csomagok orosz vám-zárjelére és a K & C védjegyre.

Elárúsító-hely Eperjesen: **Bein Simon** fűszer- és csemegekereskedésben.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGEDÜL ELISMERT KELLEMEZSÉZES HASHAJTÓSZER.

1905. —
ARN
pénz
tres
V., Arbó
Tüz-, b
rények
Tüzment
Iro
Ezennel v
— met
V., F
létezt h
f. e
Budape
helyzett
Ecke
Buda
Geldm
mit der
illuiri
büdnge
Vie
.D
Schnit
ihren
und den
radelote
Ibennet
der Ver
ut
S
Telefon 80—
a magyar
Sürgönyrim
Sárosvány
Legmaga
nol el
váltok
zálogje
köleső
Budapesti és
és könt
Tiszvisé
Háztulaj
III-ik
Semmiféle
tén mi
választ
is, rögt
Megjeg
együtt
kiszolt
azonna
A
ezek
2979
51325
Megrend
SÁRKÁNY
Megrend
és ennek
A nem kívá
tessék áth

ARNHEIM S. J. = cs. és kir. udvari szállító

pénzszekrény- és tressor-gyár BUDAPEST

Gyár: V., Arbóc-u. 3. (Váci-út mentén) Mintaraktár: V., Erzsébet-tér 17.

Tűz-, betörés- és thermit-biztos pénzszekrények, páncélszekrények, páncélszobák. — Tűzmentes könyv- és okmányszekrények. **Safe Depositok.**

Iroda-áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint közel 30 év óta **V., Fürdő-utca 4. szám alatt** létezett hirdetési irodám a ház lebontása folytán **f. évi november hó 1-jén Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. alá** helyeztem át. Kitérő tisztelettel **Eckstein (Elek) Bernát** hirdetői irodája Budapest, V., Mérleg-utca 12. szám. = Telefon 36-24. =

Seidmadvolle, elegante und leicht ausführbare Colletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Seite mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:

- „Die praktische Wiener Schneiderin“ und
- „Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt
- „Für die Kinderstube“ sowie
- „Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von beiderem ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Erlaubnis von 30 H. — 33 Pf. unter Garantie für tadelloste Papiere. Die Anfertigung jedes Collettenstückes wird durch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postämtern sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 62, Sumpendorferstraße 87, unter Beifügung des Abonnementsbeitrages entgegen.

SÁRKÁNY S. Bankháza

Telefon 80-89. BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. Telefon 80 89.

a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főúrsítója.

Sürgőnyczim: Folyó-számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál Sárkányé Budapest. és a magyar kir. postatakarék-pénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre s értékpapírokra, bárhol elzállogosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltót leszámitolom és könnyen törleszhető váltó- és személyhitel nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok- és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle **előleges jutalmat nem kérek**, úgyszintén minden levelet válaszbelég nélkül. **SÁRKÁNY S. BANKHÁZA** BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. is, rögtön elintézek. 25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályú sorsjegyei már megjelentek és kérem egyúttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerencseszámokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménnyel még nem lettek kisorsolva:

2979 12128 12953 16065 35733 44596
51325 58762 80847 99191 101580 105655

Megrendelő-lap

SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6. sz.

Megrendelem önöknél a _____ sz. _____ sorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal küldöm. _____ egész fél negyed nyolczad kérem utánnenni.

A nem kívántat tessenek áthúzni. **Lakhely, u. p.:** _____

A „Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezete“ az elhalálozás folytán üresedésbe jött **könyvelői állásra** pályázatot hirdet.

Ezen állásra csak oly egyének pályázzanak, kik kereskedelmi iskolát végeztek, mérlegképes könyvelők, a fűszer- stb. árúk terén több évi gyakorlati képzettséggel bírnak s a magyar, német és tót nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják.

Javadalmazás évi 1500 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakbér és az üzleti eredményhez képest évi remuneráció.

Az állás azonnal, de lehetőleg f. évi november 1-jén betöltendő.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvények, az elméleti és gyakorlati képesítésről szóló bizonyítványokkal együtt az igazgatóság címére: **Eperjes, küldendők.**

Elárúsítónő jobb házból azonnal **felvétetik Amster Simon** eperjesi üzletében.

Burgonyát étkezési célra, bármely mennyiségben **veszünk.**

Somló Oszkár és Társa Budapest, Központi vásárcsarnok. — (Ajánlatok kéretnek.) —

Aki kitünő étvagyfokozó asztali italt ohajt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERCULES maláta-tápsör **Ö** különlegességet inni. **R**

Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a **Hercules Söröződe** szétküldési telepén. Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen. — Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Kapható Eperjesen: **Holénia Béla** úrnál, a Szultán-forrás kezelőjénél.

Ablak- és ajtó-légmentesítő vatta-kolbászkok melyek által fát takarítunk s betegséget gátolunk meg, méterenként **6 és 12** filléért kaphatók:

THEISZ ARMIN gyermekjáték-, diszmuár-, fegyver- és hangszer-raktárában Eperjesen, Fő-utca 58. szám alatt.

KISS szerencsége **NAGY!**

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet **KISS** bankházában, mert **KISS** szerencsége **NAGY!**

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS** bankházában, mert **KISS** szerencsége **NAGY!**

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket **KISS** bankházában.

|| Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már ||

Háromszor a jutalmat **600,000** koronát = **1.800,000** és egy nagy nyereményt **400,000** koronát = **400,000**

Összesen 2.200,000 || 4 sorsjegyre **2.200,000** koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes húzás után közzéteszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

== Kihúzott nyeremények azonnal kifizetnek. ==

Kisérlelje meg szerencsését **Kiss** bankházában, mert **KISS** szerencsége **NAGY!**

A XVII. sorsjáték I-ső osztályának húzása f. évi november hó **23- és 24-én** lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

Egy nyolczad . 1 K. 50 f. | Egy fél 6 K.
Egy negyed . . 3 „ - „ | Egy egész 12 „

Kiss Károly és Tsa a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főúrsító-helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók Eperjesen: **Berkó Mór, Kiss Gyula, Főutca 29.**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály sorsjáték (XVII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárúsitóknak árúsítás végett kiadattak.

Az I. osztály húzása 1905. november hó 23. és 24-én tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árúsítójánál kaphatók.

Budapest, 1905. évi október hó 29-ikén.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Gróf Teleki. Hazay.

4414—1905. szám.

Faeladási hirdetmény.

A sóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében 1905. évi november hó 27-ikén d. e. 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladásra kerül a delnekakasfalvai m. kir. erdőgondnokság A. üzemosztályába sorozott I. vágássorozat 3-ik tag, 4-ik osztag 1906. évi hozamterületén kihasználható mintegy

1105 m.³ tölgy haszonfa kikiáltási ára . . . 18,814 kor. 40 fill.
846 ürm.³ vegyes tölgy tűzifa « . . . 896 kor. 76 fill.
összesen 19,711 kor. 16 fill.

Bánatpénz kettőezer (2000) korona.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban az ígéret a kikiáltási árakkal szemben csakis betűkkel és számjegyekkel világosan kiírandó %-okban fejezendő ki, azonkívül határozottan kikötetik, hogy csak oly ajánlatok fognak figyelembe vétetni s képezhetik a versenytárgyalás alapját, a melyekben az összes választékokra ugyanazon százalékban tétetik meg a felüligéret és a melyben határozottan kijelentetik, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részletes becslési kimutatás a sóvári m. kir. erdőhivatalnál és a delnekakasfalvai m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Tótsóvár, 1905. évi október hó 27-ikén.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

M. kir. kincstári erdőhivatal.

4414—1905. szám.

Faeladási hirdetmény.

A sóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében 1905. évi november hó 29-ikén d. e. 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladásra kerül a delnekakasfalvai m. k. erdőgondnokság A. üzemosztályába sorozott

V. vágássorozat 25. tag, 2-ik osztag
VI. « 26. tag, 7-ik osztag

1906. évi hozamterületén kihasználható mintegy

1473 m.³ tölgy haszonfa kikiáltási ára . . . 22,918 kor. 40 fill.
1767 ürm.³ vegyes tölgy tűzifa « . . . 1455 kor. 58 fill.
összesen 24,373 kor. 98 fill.

Bánatpénz kettőezeröttszáz (2500) korona.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban az ígéret a kikiáltási árakkal szemben csakis betűkkel és számjegyekkel világosan kiírandó %-ban fejezendő ki, azonkívül határozottan kikötetik, hogy csak oly ajánlatok fognak figyelembe vétetni s képezhetik a versenytárgyalás alapját, a melyekben az összes választékokra ugyanazon százalékban tétetik meg a felüligéret és a melyben határozottan kijelentetik, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részletes becslési kimutatás a sóvári m. kir. erdőhivatalnál és a delnekakasfalvi m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Tótsóvár, 1905. évi október hó 27-ikén.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

M. kir. kincstári erdőhivatal.

Köhögés!

Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.

= KAISER-féle =

MELL-KARAMELLEK

a 3 fenyővel.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen.

4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy azt, a mit ígérek, valósul.

Csomagok ára **20 és 40 fillér.**

Kapható:

SCHOLZE A. és FIA

czukrászda- és kávéházában EPERJESÉN.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében Eperjesen.

XXV., magyar királyi jótékony célú államsorsjáték,

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá			
1 főnyeremény	50,000 kor.	20 nyeremény	à 500 kor.
1 „	20,000 „	50 „	100 „
1 „	10,000 „	100 „	50 „
2 nyeremény	à 5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	6500 „	10 „
10 „	1,000 „		

Húzás visszavonhatatlanul 1905. december 28-ikán.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vám-palota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magy. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Schicht-szappan!

(«Szarvas»- vagy «kulcs»-szappan.)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészeketől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan «Schicht» névvel és a szarvas- vagy a kulcs-védjeggyel legyen ellátva.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 40 fillér.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos czégnél Eperjesen.

Igló: Danielisz Lajos.

Kisszeben: Kasewits J. János.

Kassa: ifj. Novelly Sándor Utóda.

E

Flóizete
negyede
Hirdetési díj

Színé

Most,
zeledik, is
vajjon a m
igényeink
vagyunk?
nyünk eg

Ez a
fogva is al
újhelyben
vajjon ne
újhely, E
szász alak
nem téved
az illető
19-ikére

Ez a
Csakhogy
sietett a
felelni, E
márral. H
nem volt
hogy Sár
későn —

Aktuál
a Szatmá
olvassuk,
elhatároz
felügyelős
miután a
szetellene

Szóva

AZ «E

Vénü
Nagy
Hull
Sárga

Level
Egyn
Ószi
S hor

Elszál
Vagy
S kül
Regél

— V
Egyre
Az it
Száll

Te v
Te v
Hado
Ha t

Háro
Hüfé
Hüfé
Az é

* Az E
olvasta a s